

**Handläggare**  
Christina Österling  
Telefon: 08-508 36 214**Till**  
Äldrenämnden  
Den 28 september 2021

## Elektrifiering av hemtjänsten

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS2021/306

### Förvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

### Sammanfattning

Äldrenämnden har fått en remiss från kommunstyrelsen avseende motion om elektrifiering av hemtjänsten av Clara Lindbom, Rikard Warlenius och Robert Mjörnberg (alla V). Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige ska uppdra åt äldrenämnden att i samråd med miljö- och hälsovårdsnämnden ta fram fordonskrav för upphandlingen av hemtjänst där också uppföljningen klargörs. Fordonskravet ska vara miljöbil spjutspets enligt stadens definition. Vidare ska förslag ges på vilken nämnd som lämpligen ska ansvara för uppföljningen och vilka resurser som krävs.

I förslag till reviderat förfrågningsunderlag/avtal för hemtjänsten, beslutat av äldrenämnden den 15 juni men ska även beslutas av kommunfullmäktige innan det kan börja gälla, finns ett fordonskrav. Fordonskravet har tagits fram av äldreförvaltningen i samarbete med miljöförvaltningen och motsvarar stadens definition av miljöbil. Anledningen till att krav inte föreslås för miljöbil spets är att det i dagsläget kan vara svårt för hemtjänsten att lösa laddning för elbilar. Uppföljning av kravet kommer att genomföras av äldreförvaltningen i samarbete med miljöförvaltningen.

### Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat motion om elektrifiering av hemtjänsten till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd, Almega Kompetensföretagen, Famna, Naturskyddsföreningen och Äldrenämnden.

### Ärendet

Clara Lindblom, Rikard Warlenius och Robert Mjörnberg (alla V) skriver i en motion att Stockholms stad har ambitionen att ligga i framkant i omställningen till en hållbar framtid. Målsättningen är att

staden ska ha en fossilbränslefri organisation till 2030 och vara helt fossilbränslefritt till 2040.

I dag saknas fordonskrav i pågående avtal med de privata hemtjänstutförarna. En enkät från äldreförvaltningen och miljöförvaltningen till de privata hemtjänstutförarna har visat att 70 procent använder bil för uppdraget. Av svaren framgick även att 85 procent av bilarna drivs på bensen och resterande är dieseldrivna. Eftersom endast cirka 30 procent av hemtjänsten i staden utförs i kommunal regi anser motionärerna att arbetet med elektrifiering av hemtjänsten fortsatt ska fokuseras på de privata utförarna.

Motionärerna föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt äldre-  
nämnden att i samråd med miljö- och hälsovårdsnämnden:

- ta fram förslag till nytt förfrågningsunderlag för upphandlad hemtjänst där det klargörs att fordon som ingår i uppdraget ska vara miljöbil spjutspets enligt stadens definition
- klargöra i förfrågningsunderlaget att ingångna avtal följs upp genom insamlande av registreringsnummer för respektive verksamhetsutförare för att säkerställa efterlevnad
- föreslå vilken nämnd som lämpligen har ansvaret för uppföljning av miljökraven och ange vilka resurser som krävs för uppdraget.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande äldreomsorgsfrågor. Samverkan med de fackliga organisationerna har skett i förvaltningsgruppen den 22 september 2021. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 21 september 2021. Det för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden gemensamma rådet för funktionshinderfrågor har tagit del av ärendet den 23 september 2021.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Äldreförvaltningen och miljöförvaltningen inledde hösten 2019 ett samarbete avseende fordonskrav inom hemtjänsten. Första steget var att skicka ut en enkät för att få en lägesbild av hur bilflottan ser ut hos de privata hemtjänstutförarna. Enkäten skickades ut och sammanställdes årsskiftet 2019/2020. Det är också denna enkät som motionärerna hänvisar till. Covid-19 gjorde dock att revideringen av förfrågningsunderlag/avtal fick skjutas fram i tid.

Under vintern/våren 2021 togs förslag till reviderat förfrågningsunderlag/avtal fram. Äldreförvaltningen har i samarbete med miljöförvaltningen arbetat fram ett fordonskrav som innebär att fordon som används inom uppdraget inte får vara äldre än sex år räknat från det

datum när fordonet först togs i trafik. Vid nyanskaffning av fordon ska fordonet:

- uppfylla kriterierna för klimatbonusbilar enligt 5 § i förordning (2017:1334) om klimatbonusbilar eller
- drivas med fordonsgas, etanol eller andra gaser än gasol med skattegrundande utsläppsvärde om högst 190 gram koldioxid per kilometer (WLTP), enligt Transportstyrelsens vägtrafikregister.
- klara Euro 6 eller bättre
- ha dubbfria vinterhjul.

Äldreförvaltningens bedömning är att detta i dagsläget är proportionerligt krav att ställa i förfrågningsunderlag/avtal för hemtjänst. Det motsvarar också stadens krav på miljöbil. Anledningen till att krav inte ställs på miljöbil spets är att det i dagsläget kan vara svårt för hemtjänsten att lösa laddning för elbilar.

Uppföljning av fordonskravet kommer att genomföras av äldreförvaltningen i samarbete med miljöförvaltningen. I samband med avtalsstart ska utföraren fylla i en blankett över eventuella fordon som används för utförandet av uppdraget. Därefter kommer regelbunden uppföljning att genomföras.

Förslag till reviderat förfrågningsunderlag/avtal beslutades i äldre-  
nämnden den 15 juni. Då det är en central upphandling och revideringen i övrigt innehåller väsentliga förändringar ska förfrågningsunderlaget/avtalet även beslutas av Kommunfullmäktige innan de kan börja gälla.

Patric Rylander  
Äldredirektör  
Äldreförvaltningen

Linda Hamnes  
Avdelningschef  
Äldreförvaltningen

## **Bilaga**

Motion om elektrifiering av hemtjänsten av Clara Lindbom, Rikard Warlenius och Robert Mjörnberg (alla V)